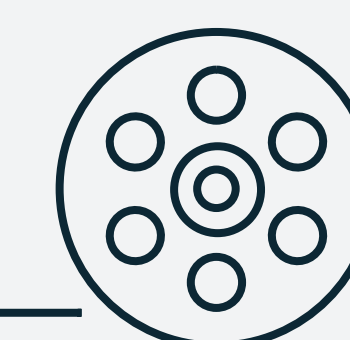

Slovenske gore, navdih za prvi slovenski dolgometražni film

V kraljestvu Zlatoroga
(1931)

Časopisna naslovnica ob premieri filma leta 1931
(Ilustrirani Slovenec, 27. 9. 1931, let. 7, št. 39)

Pogled na Triglav
(SI AS 1086/22)

Na planincih lušno biti
(SI AS 1086/22)

Skupaj na vrhu, iz filma Triglavske strmine
(SI AS 1086/57)

Slovenska kinematografija do prvih let po drugi svetovni vojni skorajda ne pozna celovečernega igranega filma. Film *V kraljestvu Zlatoroga* tako predstavlja prvi poskus celovečernega, dokumentarno-igranega filma. V letu 1931 ga je za Turistovski klub Skala posnel, režiral in montiral gornik in glasbenik Janko Ravnik, scenarij je delo pisatelja Juša Kozaka.

Tematsko film sledi popularnemu žanru o gorah, ki je takrat prevladoval v srednji Evropi. Film prikazuje ljubljanskega študenta, jeseniškega železarja in kmeta, ki se dogovorijo za izlet na slovensko »sveto goro« Triglav. Med potjo se ustavijo pri koscih, gozdnih delavcih in gozdnemu čuvaju. Zvečer postavijo šotor, naslednji dan obišejo planšarje in prenočijo pri lepi pastirici. Tretji dan se povzpnejo na Triglav in se prek Bohinja vrnejo na Bled, kjer se razidejo. Premiera filma je bila 30. avgusta 1931 v Unionski dvorani v Ljubljani. Zanimanje za film je bilo veliko, saj naj si ga bi v desetih dneh ogledalo okrog 15.000 gledalcev. Film lahko označimo tudi kot prvi

gostujoči slovenski film v tujini, saj so ga po predvajanju v Ljubljani poslali v poljski Lvov, kjer je potekal kongres slovanskih turističnih društev.

Arhiv Republike Slovenije je v letu 2021 poskrbel za digitalno restavracijo filma, s čimer mu je ponovno odprta širša pot do gledalcev in bo tako ostal prepoznaven del slovenske kulturne dediščine in identitete.

Hranimo tudi drugi slovenski dolgometražni igrani film *Triglavske strmine*, ki je bil prvič predvajan decembra 1932 v Kinu Dvor. Metod Badjura ga je posnel v okviru svojega filmskega podjetja Sava film; po scenariju pisatelja Janeza Jalna je film režiral Ferdo Delak. Izvorno nemi film je bil leta 1963 ozvočen in opremljen z glasbo Bojana Adamiča.